

Alan Kosecki

Jan Czerwiński

Maja Majcher

Stefania Kazakowa

Sprawozdanie z Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej

„Współczesne problemy ochrony praw człowieka”

10 grudnia 2022 r., Warszawa

Członkowie Koła Naukowego Prawa Międzynarodowego i Praw Człowieka UKSW zorganizowali 10 grudnia 2022 r. Ogólnopolską Konferencję Naukową, której celem miało być uczczenie Międzynarodowego Dnia Praw Człowieka poprzez zwrócenie uwagi na najbardziej palące problemy związane z ochroną praw człowieka. Konferencja została podzielona na cztery panele, które dotyczyły różnych dziedzin prawa. Niniejsze sprawozdanie w syntetyczny sposób przedstawia przebieg wydarzenia określając zarówno ramy tematyczne, wskazując znakomitych prelegentów, którzy wzięli czynny udział w wydarzeniu, a także poprzez wskazanie patronatów oraz uczestników ukazuje zasięg i wagę Konferencji. Zróżnicowanie tematyczne referatów, które zostały wygłoszone podczas przedmiotowej Konferencji wskazuje ponadto na szerokie pole możliwych naruszeń praw człowieka we współczesnym świecie.

10.12.2022 r. odbyła się Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Współczesne problemy ochrony praw człowieka”. Konferencja została przeprowadzona w formie *on-line*. Wydarzenie zostało zorganizowane przez Koło Naukowe Prawa Międzynarodowego i Praw Człowieka UKSW działające przy Katedrze Ochrony Praw Człowieka i Prawa Międzynarodowego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Patronat honorowy nad konferencją objął Rzecznik Praw Obywatelskich, dr hab. Marcin Wiącek, prof. Uniwersytetu Warszawskiego, zaś patronatem medialnym konferencję objęło

Wydawnictwo C.H. Beck. Ponadto patronatem wsparł wydarzenie Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego.

Celem konferencji było celebrowanie Międzynarodowego Dnia Praw Człowieka, który obchodzony jest 10 grudnia. Organizatorom przyświecała chęć zainicjowania dyskusji na temat rozumienia pojęcia praw człowieka we współczesnym świecie oraz problemów związanych z ich realizacją, ochroną oraz łamaniem. Obrady merytoryczne w ramach OKN poprzedziło otwarcie konferencji przez dr Katarzynę Grzelak-Bach, która sprawuje opiekę nad Kołem Naukowym Prawa Międzynarodowego i Praw Człowieka UKSW. Doktor Katarzyna Grzelak-Bach powitała uczestników oraz przedstawiła temat przewodni wszystkich czterech paneli, a także podkreśliła wagę każdego z tych tematów dla realizacji i ochrony praw człowieka. Następnie głos zabrała Oliwia Jezierska, Prezes Koła Naukowego Prawa Międzynarodowego i Praw Człowieka UKSW, która zwróciła uwagę na szczególną datę wydarzenia, która upamiętnia przyjęcie przez Zgromadzenie Ogólne ONZ jednego z najważniejszych aktów dotyczących praw człowieka na całym świecie, a to Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka.

Konferencja została podzielona przez Organizatorów na cztery panele: pierwszy dotyczył ochrony praw człowieka w aspekcie procesowym, drugi, praw kobiet oraz praw dzieci i młodzieży, trzeci poruszał tematykę łamania praw człowieka w różnych państwach, a czwarty skupiał się w szczególności na zagadnieniach dotyczących prawa humanitarnego. Łącznie w ramach Konferencji wystąpiło 21 prelegentów.

Panel I prowadzony był przez Oliwię Jezierską, studentkę Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie oraz Prezes Koła Naukowego Prawa Międzynarodowego i Praw Człowieka UKSW. Jako pierwszy zabrał głos magister Marcin Gajos z Uniwersytetu Wrocławskiego, który wygłosił referat pt. „Należyta staranność biznesu w zakresie praw człowieka - projekt dyrektywy unijnej”. Wystąpienie dotyczyło opublikowanego przez Komisję projektu dyrektywy, która w sposób rzetelny miałyby chronić prawa człowieka w dużych przedsiębiorstwach, a tym samym minimalizować szkodliwy wpływ przedsiębiorstw na prawa człowieka i środowisko naturalne w ich łańcuchach dostaw. Na straży praw człowieka miałyby stać państwa członkowskie posiadające uprawnienia do zastosowania sankcji w sytuacji naruszenia przepisów dyrektywy. Drugim prelegentem był Alan Kosecki, student Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie i Wiceprezes Koła Naukowego Prawa Międzynarodowego i Praw Człowieka UKSW, który wygłosił referat pt. „Ochrona praw

człowieka a zastosowanie sztucznej inteligencji w prawie karnym”. Wraz z rozwojem sztucznej inteligencji oraz jej użyciem przez organy ścigania i wymiaru sprawiedliwości rodzą się pytania, czy na pewno możliwa jest odpowiednia ochrona praw człowieka jak np. zagwarantowanie prawa do sądu, czy do niedyskryminacji. Prognozowanie recydywy, skanowanie twarzy czy wydawanie orzeczeń w oparciu o sztuczną inteligencję może prowadzić do wielu naruszeń. W toku wystąpienia zostały przedstawione zarówno pozytywne, jak i negatywne aspekty wykorzystania sztucznej inteligencji w prawie karnym. Kolejnym mówcą był mgr Sebastian Traczyk z Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego, który wygłosił referat pt. „Granice praw człowieka w procesie karnym na przykładzie prawa do obrony i prawa do ochrony pokrzywdzonego - analiza zjawiska”. Tematem wystąpienia była z kolizja prawa do obrony podejrzanego/oskarżonego oraz prawa do ochrony pokrzywdzonego. Wskazano na tożsame uregulowania udziału w sprawie tych osób oraz na diametralnie inne cele procedury. Poruszono również aspekty wiktyimizacji wtórnej oraz gwarancji zapewnienia przez proces karny praw człowieka dla wszystkich stron postępowania. Ostatnią prelegentką podczas I panelu była Ada Fałdyga z Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie, która wygłosiła referat „Posiedzenie zdalne w trybie art. 15zss z in. 1 ustawy o Covid-19 w aspekcie prawa do rzetelnego postępowania sądowego”. Prelegentka analizowała na ile nadal przeprowadzane posiedzenia zdalne sądu przyspieszają postępowanie, a także czy i w jaki sposób wpływają na jakość i przebieg procedowania. Po ostatnim referacie przewidziano czas na dyskusję, jednak nikt nie zgłosił chęci zadania pytania do prelegentów. W panelu udział czynny wzięło 4 prelegentów oraz 26 słuchaczy.

Panel II prowadzony był przez Gabrielę Czubalską, studentkę Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie oraz członkinię Koła Prawa Międzynarodowego i Praw Człowieka UKSW. Jako pierwsza wystąpiła mgr Anna Duma z Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie, która wygłosiła referat pt. „The principle of protection of human rights”. Prelegentka ukazała historyczny rozwój systemu praw człowieka oraz problematykę związaną z definiowaniem czym prawa człowieka są i czym jest ich ochrona. Jako druga głos zabrała Saosan Joubar z Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie, która przedstawiła referat pt. „Problematyka zjawiska łamania praw kobiet we współczesnym świecie”. Problematyka ta została ukazana na licznych przykładach państw, takich jak Wietnam, Korea i Rosja. Wspomniana została również sytuacja mająca miejsce na granicy polsko-białoruskiej. Kolejne wystąpienie pt. „Prawo dziecka do wyrażenia zgody na udzielenie mu świadczeń

zdrowotnych, czyli problematyka granic autonomii woli małoletniego pacjenta” wygłosił mgr Kamil Banach z Prokuratury Rejonowej w Nysie. Autor szczegółowo opisał konflikt praw przysługujących małoletniemu w zakresie zdrowia na gruncie regulacji prawa medycznego i rodzinnego. Przedostatnim prelegentem była mgr Małgorzata Wąs, która wygłosiła referat pt. „Okna życia w systemie prawa: konflikt prawa dziecka do tożsamości z prawem matki do anonimowości. Konfrontacja przepisów Konstytucji RP z Konwencją o prawach dziecka”. Omówione zostały prawa przysługujące dziecku, które znajduje się w pieczy zastępczej wynikające zarówno z aktów krajowych jak i międzynarodowych. Wskazano również przykłady najczęściej łamanych praw dzieci. Panel zakończyła lic. Zuzanna Brodzik, członkini Koła Naukowego Young Power działającego przy Uniwersytecie Szczecińskim, która zaprezentowała referat o temacie „Prawo do ochrony prywatności młodzieży w pandemii – kontrowersje”. Prelegentka wskazała wybrane obszary trudności w ochronie prawa do prywatności młodzieży podczas pandemii, w szczególności podczas zdalnych lekcji, a także określiła konsekwencje tych naruszeń. Podczas dyskusji nie padło żadne pytanie. W obradach czynnie uczestniczyło 5 prelegentów, a 30 osób wzięło udział w charakterze słuchacza.

Panel III prowadzony był przez Agatę Wróbel, studentkę Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie oraz członkinię Koła Naukowego Prawa Międzynarodowego i Praw Człowieka UKSW. Panel otworzyła Aleksandra Szyszkowska z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu wygłaszając referat pt. „Polityka ChRL wobec mniejszości etnicznych na przykładzie Ujgurów”. Podczas wystąpienia prelegentka przybliżyła uczestnikom sytuację Ujgurów, grupy etnicznej pochodzenia tureckiego, poddawanej w Chinach bezprawnym i masowym zatrzymaniom oraz kierowanej do obozów reedukacji politycznej. W następnej kolejności Dominika Klimek i Piotr Perkowski z Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie przedstawili problem obozów pracy w Korei Północnej jako przykład łamania praw człowieka. Prelegenci wskazali na rodzaje przewinień karanych zesłaniem do obozów pracy oraz przytoczyli zeznania byłych więźniów. Wystąpienie Olimpii Szmelcerz z Uniwersytetu Jagiellońskiego pt. „Prawo ludności tubylczej do ziemi a wydobywanie kopalin metalicznych” wskazało na naruszanie prawa do ziemi i konieczności jego ochrony. Często zdarza się, że złoża rud żelaza i innych kopalin leżą na terytorium zamieszkiwanym przez ludność tubylczą, a budowa kopalń staje się przyczyną łamania praw mniejszości etnicznych. Kolejną prelegentką była Adrianna Suska z Uniwersytetu Warszawskiego, która wygłosiła referat pt. „Prawo ludności tubylczych w

Ameryce Łacińskiej – prawo a praktyka”. Prelegentka przedstawiła znaczenie pojęcia „rdzenna ludność”, akty chroniące tę grupę oraz ich adresatów. Panel III zakończyło wystąpienie Mateusza Gądora pt. „'Szare paszporty' a kwestia praw człowieka w Estonii”, w którym przybliżona została sytuacja tzw. bezpaństwowców, a więc osób, którym nie przyznano estońskich paszportów, oraz ograniczeń związanych ze znalezieniem się w takiej sytuacji. W panelu uczestniczyło 27 słuchaczy oraz 6 prelegentów.

Panel IV poprowadziła Justyna Chmielińska, studentka Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie oraz członkini Koła Naukowego Prawa Międzynarodowego i Praw Człowieka UKSW. Pierwszym prelegentem była mgr Nikola Czarnota, która przybliżyła problem ochrony praw człowieka w zakresie wykorzystywania autonomicznych systemów uzbrojenia. Wskazała na warunki użycia autonomicznych systemów uzbrojenia oraz na wątpliwości natury etycznej i prawnej ich zastosowania. Kolejnym wystąpieniem był referat pod tytułem „Przemoc ze względu na płeć w czasie wojny i konfliktów zbrojnych – przejawy zjawiska i środki podjęte przez ONZ w celu jego niwelacji” wygłoszony przez Julię Kapłon z Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Prelegentka zwróciła uwagę na różnicę między przemocą ze względu na płeć a przemocą wobec kobiet, na jej formy i funkcję podczas konfliktu zbrojnego, a także na założenia deklaracji ONZ o eliminacji przemocy wobec kobiet. Aleksandra Wysokińska i Wiktoria Woźniak z Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie przybliżyły temat przemocy seksualnej jako broni wojennej, w szczególności jej celu w czasie konfliktu. Prelegentki przedstawiły statystyki potwierdzonych przypadków przemocy seksualnej oraz zmianę sposobu postrzegania tego rodzaju przemocy na przestrzeni lat. Przedostatnią prelegentką była Agata Wróbel, studentka Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, która w swoim wystąpieniu pt. „Standardy i instrumenty prawne ochrony ofiar handlu ludźmi” wskazała na problem odpowiedzialności prawnej sprawców i ofiar, konieczność odpowiedniej reakcji na przemoc oraz znaczenie zgody ofiary. Panel IV zwieńczyło wystąpienie Adriana Dulczewskiego z Uniwersytetu Warszawskiego pod tytułem „Prawa człowieka w postępowaniu o ustalenie płci metrykalnej”, w którym prelegent zwrócił uwagę na prawo do tożsamości płciowej jako prawo człowieka. Słuchacze mogli również poznać poglądy orzecznicze Sądu Najwyższego w sprawie korekty płci metrykalnej oraz trudności w przeprowadzeniu, wskazanego w tytule wystąpienia, postępowania. W panelu uczestniczyło 20 słuchaczy oraz 6 prelegentów.

Ogólnopolską Konferencję Naukową pt. „Współczesne problemy ochrony praw człowieka” można uznać za wydarzenie, które umożliwiło wymianę doświadczeń oraz rozważań naukowych. Referaty przedstawione przez prelegentów dotyczyły szerokiego spektrum problemów badawczych skupionych wokół realizacji praw człowieka. Szczególną wartość Konferencji dodały referaty omawiające naruszenia dokonywane w innych państwach takich jak Chiny, Korea Północna czy Estonia. Wydarzenie obejmowało również problematykę bardzo aktualną tj. prawo humanitarne, a także nowe technologie *versus* prawa człowieka. Cel założony przez Organizatorów został w pełni osiągnięty, a spotkanie z całą pewnością stanowiło inspirację do podjęcia dalszych badań nad ochroną praw człowieka.

The report on the scientific conference „Contemporary problems of human rights protection”, 10th December 2022, Warsaw

Members of the Students Society of International Law and Human rights organized on 10 December 2022 Scientific Conference, the aim of which was to celebrate International Human Rights Day by drawing attention to the most pressing issues related to the protection of human rights. The conference was divided into four panels that dealt with various fields of law. This report synthesizes the course of the event by defining both the thematic framework, indicating the distinguished speakers who took an active part in the event, and by indicating the patrons and participants shows the scope and importance of the Conference. The thematic diversity of the papers that were delivered during the Conference in question further indicates the wide field of possible human rights violations in the modern world.

Alan Kosecki

Student V roku Prawa na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Wiceprezes Koła Naukowego Prawa Międzynarodowego i Praw Człowieka UKSW oraz członek kół naukowych powiązanych z prawem karnym. Swoje zainteresowania naukowe skupia wokół prawa i procesu karnego, prawa Unii Europejskiej oraz prawa międzynarodowego publicznego, chociaż rozwija się również w dziedzinie szeroko rozumianej cyfryzacji. Prelegent na wielu ogólnopolskich oraz międzynarodowych konferencjach naukowych. Zawodowo zajmuje się legislacją.

Jan Czerwiński

Student I roku Europeistyki na Wydziale Społeczno-Ekonomicznym Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Członek Koła Naukowego Prawa Międzynarodowego i Praw Człowieka UKSW. Interesuje się polityką zagraniczną Unii Europejskiej oraz innych państw i organizacji. Ciekawi go podłoże historyczne geopolityki państw jak i wpływ polityki na obywateli. Ponadto interesują go różne ustroje polityczne w Europie oraz ruchy społeczne, które w niej występują.

Maja Majcher

Studentka I roku Prawa na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Członek Koła Naukowego Prawa Międzynarodowego i Praw Człowieka UKSW. Interesuje się podróżami oraz uwielbia poznawać nowe zwyczaje i codzienne życie innych kultur. Zafascynowana historią feminizmu oraz sztuką.

Stefania Kazakowa

Studentka IV roku Prawa i III roku Stosunków Międzynarodowych na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Członek Koła Naukowego Prawa Międzynarodowego i Praw Człowieka UKSW. Interesuje się sytuacją ekonomiczno-polityczną Azji Wschodniej, w szczególności Półwyspu Koreańskiego.